

Paradigma ve Krizde Bilimsel Sahtekarlık

İçeriği Yazan: [Erdinç AYDIN](#) [1] Zaman: Salı, 16/12/2008 - 13:14

Paradigma; en yaygın kullanımı ile düşünsel kalıpları ifade ediyor.

Thomas Khun'nun "Bilimsel Devrimlerin Yapısı", "PARADİGMA" adlı eserini her okura tavsiye ederek başlayacağım.

Kuhn'a göre, bilim adamı içinde bulunduğu paradigma ile iş göremez, sorularını yanıtlıyamaz duruma gelince bir başka paradigma geliştiriyor, başarısını bununla sağlıyor. Bu durum çalışmalarında kökten bir değişikliği, önceki paradigmayı 'terk'i gerektiriyor ve böylece bilimsel bir ilerleme gerçekleşmiş oluyor.

Ama bu ilerleme bir önceki başarının üstünde yükselen ilerleme değil; devrim şeklinde oluşan bir ilerleme Kuhn'un düşüncesine göre. Kuhn bunlara bilimsel devrimler adını veriyor" .NALÂN KESEROĞLU, http://www.felsefelik.com/yazkofelsefe/6/yf_6_167.pdf [2]

"Bilim Öncesi --> Normal Bilim --> Kriz- Devrim --> Yeni Normal Bilim --> Yeni Bunalımlar"

Bu döngüdeki en önemli kısımlardan biri, normal bilimin tıkanma noktasında ortaya çıkan kriz safhası ve oluşan bilimsel devrimin oluşumudur. Bu devrim yeni oluşumları ve yeni paradigmaları kendisiyle beraberinde getirmektedir ve yeni normal bilimin temellerini atmaktadır. Ancak ne var ki, bu yeni bilim sürecinin de, er ya da geç tekrar bir kriz ortamına yani yeni bunalımlara girmesi kaçınılmaz olacağı, Kuhn tarafından iddia edilmektedir.

Kuhn, normal bilimi, paradigma kurallarınca yönlendirilen bir bulmaca-çözme faaliyetleri olarak belirtmektedir. Bu bulmacalar, hem teorik bulmacalar hem de deneysel doğayla ilgili bulmacalardır. (Normal Bilimin bilim adamlarının, bir paradigmanın, paradigma içinde yöneltilecek bulmacaların çözümü için gerekli koşulları sağladığını önceden kabul etmeleri gerekmektedir.) Kuhn, bu bulmaca çözmedeki başarısızlık, paradigmanın yetersizliğinden çok bilim adamının yetersizliğinden kaynaklandığını savunmaktadır.

"<http://www.elyadal.org/PiVOLKA/04/kuhn.htm>

Bilimsel devrimlerin yapısını ilk okuduğunuzda, bilim tarihi üzerine ve bilim felsefesi üzerine inceden inceye ama sonucu itibarıyla yoğun olarak kendi bilim anlayışınızı sorgular bir düşünce içerisine giriyorsunuz. Bunun sebebi Tomas Khun'un ortaya attığı fikirler değil var olan algılama ve sunuş biçimini doğru seçmesinden kaynaklanıyor. Yoksa fikirler kendi başınıza çoktan keşfettiğiniz ama adını koymadığınız şeyler olarak bu kitapta zaten var. Kimileri radikal kırılmalar yaşamak istemediğinden "Bilim" için bilim yapmak ya da zaman düzlemine sadakat şeklinde alışlagelen fikirleri dile getirmeye devam ediyor. Kimileri çarpıcı çıkışlar yapıyor ama bu genel muhafazakarlık çerçevesinde bilimde de "dışlanmak" olarak kendini gösteriyor.

Kriz ve devrim aşamaları olarak tanımladığı bilimsel devrim'in kökleri, ve oluşabilecek bilim kabul ve anlayışının kendisinin de muhafazakarlığa, yani kendi çıkış noktasının dışına kayacağına ve "zamanın bilimi" olup ayak direyeceği iddia eden Khun var olan bilim anlayışınızı sarsmaya yetiyor. Ekollerle (okullar) kendi anlayışını bilimsel sabitlik kılmak isteyen bir öncekini devirmiş olan ya da büyük oranda ortadan kaldırmış olan bilim anlayışı bu radikal ve bilme yakışan tavrını kendisinden sonra gelebilecek bilim anlayışına teslim etmemek için elinden geleni yapar oluyor. Bu noktada sanki bilim tarihi birikmişler üzerine değil kırılmalar ve devrimler üzerine oturuyor.

İktidar kavramında olduğu gibi bilimsel iktidarı ellerine alanlar iktidarın o kaçınılmaz yanlısına düşüyor. Bertrand Russell'ın "İktidar" adlı eserinde tanımladığı şeyin Tomas Khun'un tanımladığı paradigmadan farkının olmadığını söylemekte yarar var.

Karl Marx'ın "Devrim" anlayışının bu düşünürlerde etkili olduğu görülmektedir. Marx'ın üretim

temelinde ilişkilendirdiği sosyal yapıyı sadece “Alt yapı üst yapıyı belirler” mantığı ile algılayanlar devrimin kaçınılmaz olduğunu koyarlar ama unutulmaması gereken şudur ki üst yapı oluştuğunda alt yapıyı kontrol eden ve etkileyen güçlü bir mekanizmanın olduğudur. O yüzdendir ki asıl savaş ideolojik bir çerçeve alır. Eylemlilik ve kırılmalar bunun ayrılmaz bir parçası olarak.

Bilimde, siyasette, ekonomide gerçeklik;

Bilimde olmazsa olmaz pozitivizmin mutlaklığını; sosyal bilimlerde kendinden önceki anlayışları yerle yeksan eden ekollerin elinde tutması gibi, siyasette iktidarların kendinden öncekileri yok ettiğinde, iktidarda kalabilmek için kendinden öncekilere dönüşmesi ve koltuk sevdası, ekonomide üretim ilişkilerinden kaynaklanan sınıfların doğması ve oluşan üst yapının üretim ilişkilerinde belirleyici olma isteği bunu ideolojik bir çatı altında dayatması birbirinden farklı şeyler değildir.

Bu benzerliğin temel noktası “egemen” olan gücün egemenciklere dayattığı gerçeklik ve egemenciklerinde kendi halkına reva gördüğü onlara dayatılanı dayatan paradigmasıdır.

Görülüyor ki; bilimsel iktidar, siyasi iktidar, ekonomik iktidar birbirinden ayrılmaz unsurlardır. Ekonomik iktidarı elinde tutanlar siyasi iktidarı yaratıp bilimsel iktidarı oluşturabiliyor.

Neoliberal politikaları üniversitelerimizde “Milli Eğitim” politikasının bir parçası gibi anlatmak, benimsetmek ve alkışlamak zorunda hisseden akademik camianın çoğunluğu, kapitalizmin krizlerini kendi merkezlerinin dışına atarak sanki onu alkışlayanlar değillermiş gibi bu köhnemiş sistemi ülkemize yerleştirme girişimlerine devam ederken “bu krizin yakında geçeceğini” söylüyorlar.

Etkilerinin vahametini örttüklerinin farkında olmaları gerekirken saf dillikle filan değil; bizatihi sistemin unsuru, ideolojinin yerel sözcüsü, bilim adına egemen kalıbın ve iktidarın şakşakçıları olmanın ötesine gidemiyorlar.

Thomas Khun’un bakış açısıyla “bilim adamının yetersizliğinden” kaynaklı bulmaca çözemeyen bilim insanlarımızın bu cenahı, iktidarı savunmak için kapitalizmi alkışlamaya devam ediyor. Ve diyor ki; Serbest piyasa sistemini benimsemiş bu zatlar; başbakanın ağzından çıkan söze atıfla “Harika bir fikir her iş veren 1 kişi daha fazla çalıştırsa bu krizin istihdam sorunu atlatılır”. Yada Devlet müdahalesi paket paket nerede?

Pakete kaynak nerede?

Hem hani sizin serbest piyasanızın “görünmez eli” düzenlerdi her şeyi?

Devlet devlet diye neden bağarmakta tüm dünya? İlle de müdahale istemleri.

Zavallı bir bilim anlayışı kapitalizmi korumak için çırpınıyor, şahit olun!

“Görünmez el hadi özel sektöre bu kriz döneminde birer istihdam yarattır.” Bunu diyenler bilim insanları, KİT’ler (Kamu iktisadi teşekkülleri) üretimin ve istihdamın göz bebeği değerlerimiz olarak satılırken, bunların verimliliğini arttırmak üzere kafa yoramayanlar olarak şimdi; özel sektörden çok sevdikleri sistemin işleyişini bilmiyorlarmış gibi davranıyorlar. Ve diyorlar ki; “Hadi bu sorunu teorik olarak siz çözecektiniz, çözünüz” gibi gülünç bilim ve akıl dışı beklentileri ileri sürüyorlar. Bilim iktidarın, iktidar bilimin, ekonomik egemenlerde bunların garantörlüğünü yaptığı sürece, sadece ekonomik krizden değil, siyasi iktidar krizleri ve bilimsel krizler top yekun başımızın derdi olmaya devam edecektir.

Akademik bir ortamda hizmet veren ve cahil bir Anadolu insanının bile akıl ettiği tecrübe ve deneyimlerle de sabit bu sistemin işlemeziği, ahlaksızlık söz konusu iken “ekonomi büyüdü” demek komedisini her daim tek perde oyun halinde sunan anlayışa ve aldıkları eğitime ve hayatlarından verdikleri süreye ve emeklerine artık acıyorum.

Ekonominin büyümesini, bölüşüm sorunundan uzak algılar içerisinde kavrayan bu bilim anlayışı; kapitalist ideolojinin sözcülüğünü ve kendisi bitmişken hegemonyası bitmediği için süren kapitalist sistemin devamlılığını sağlamanın akıl hocaları olarak, devletten maaş almaya devam etmektedirler.

İşte paradigma, işte bilim işte rezillik...
Tek perde seyirlik.

Uyanmak ve uyandırmak dileği ile.

“Cumhuriyet; öncelikle kimsesizlerin kimsesidir.” M.Kemal ATATÜRK

Cumhuriyet Üniversitelerinde okuyan akademik camianın bu insanları kimsesizler kan ağlarken kimseleri ve kimsesi olanları savunamazlar.

Erdoğan AYDIN

erdinc.aydin@politikadergisi.com [3]

Yorumlar

- [Bilim/Kuramsal](#) [4]

Kaynak URL (14/05/2024 - 11:17 tarihinde yazdırıldı):

<https://www.politikadergisi.com/makale/paradigma-ve-krizde-bilimsel-sahtekarlik>

Bağlantılar:

[1] <https://www.politikadergisi.com/pd-uye/erdinc-aydin>

[2] http://www.felsefelik.com/yazkofelsefe/6/yf_6_167.pdf

[3] <mailto:erdinc.aydin@politikadergisi.com>

[4] <https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/bilimkuramsal>